

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

PLANUL-CADRU

**PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNTUL PROFESIONAL TEHNIC
SECUNDAR**

CU DURATA DE STUDII DE DOI ANI

Nivel 3 (ISCED-2011)

Chișinău, 2015

CUPRINS

I. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL

1.1 Generalități	3
1.2 Structura procesului educațional de formare profesională	3
1.3 Procesul educațional de formare profesională	4
1.4 Activități extracurriculare	6
1.5 Calendarul academic și durata săptămânii de studii	7

II. PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÎNT

2.1 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale, pregătire de profil <i>modulară</i>	8
2.2 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale, pregătire de profil pe <i>discipline de studiu</i>	9
2.3 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale cu studiere în limba rusă, pregătire de profil <i>modulară</i>	10
2.4 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale cu studiere în limba rusă, pregătire de profil pe <i>discipline de studiu</i>	11
Anexe	12

I. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL

1.1 Generalități

Planul-cadru pentru învățământul profesional tehnic secundar (în continuare Planul-cadru) este o componentă a curriculumului și reprezintă un document reglator strategic, prin aceasta constituind un instrument de bază în promovarea politicii de formare profesională la nivel național. Funcțiile principale ale Planului-cadru constau în structurarea formală a procesului educațional de formare profesională inițială și reglarea raporturilor dintre componentele sale.

Planul-cadru este aprobat prin ordinul ministrului educației și este obligatoriu pentru toate instituțiile care pregătesc muncitori calificați, respectiv nu poate fi modificat la nivelul instituțional.

1.2 Structura procesului educațional de formare profesională

Planul-cadru încorporează 3 componente: *Pregătire de cultură generală*, *Pregătire de profil* și *Pregătire opțională*.

Coraportul dintre componente, pentru perioada a 2 ani de studii, este repartizat potrivit reprezentării grafice din tabelul 1.

Tabelul 1.

Anul I	Pregătire generală 36,98%	Pregătire de profil 60,55%	Pregătire opțională 2,47%
Anul II	Pregătire generală 14,24%	Pregătire de profil 80,58%	Pregătire opțională 5,18%
Total	Pregătire generală 25,89%	Pregătire de profil 70,32%	Pregătire opțională 3,79%

Componenta *Pregătire de cultură generală* constă din două subcomponente – invariabilă și variabilă.

Subcomponenta *invariabilă* reprezintă trunchiul de bază al disciplinelor de studiu, care este constituit din „Limbă română”, „Educație fizică” și „Bazele antreprenoriatului”. În subcomponenta respectivă rămân neschimbate atât disciplinele, cât și numărul de ore aferent.

Spre deosebire de subcomponenta invariabilă, în cea *variabilă* se pot face intervenții în numărul de discipline de studiu, în limitele a 4-5 discipline, și în numărul de ore aferent acestora. Dezvoltarea continuă a competențelor de comunicare

într-o limbă străină, în matematică și celor digitale motivează necesitatea includerii disciplinelor „Limbă străină”, „Matematică” și „Tehnologii de procesare a informației” în lista celor 4-5 discipline de cultură generală. Prezența acestora în subcomponenta variabilă este determinată de dozarea diferențiată a numărului de ore per disciplină, în funcție de specificul meseriei. Celelalte discipline, complementare meseriei, sînt selectate din anexa 1.

Astfel, Planul de învățămînt, care va urma Planul-cadru, va conține în subcomponenta variabilă mai multe discipline de studiu. Cele trei discipline - „Limbă străină”, „Matematică” și „Tehnologii de procesare a informației”, pentru care variabil este doar numărul de ore, vor fi suplimentate, la alegere, cu încă 1-2 disciplină/e complementară/e meseriei.

Numărul total de ore, la subcomponenta variabilă, nu va depăși 384.

Pe lângă *Pregătire de cultură generală*, Planul-cadru încorporează componentele *Pregătire de profil*, prin „Instruire teoretică”, „Instruire practică” și „Practica în producție”, și *Pregătire opțională*.

Ponderea orelor alocate pentru *Pregătire de cultură generală*, *Pregătire de profil* și *Pregătire opțională* este, respectiv, de 25,89%, 70,32% și 3,79%.

Planul-cadru prevede, de asemenea, consultanța în probleme teoretice și practice asociate procesului educațional în întregime, în volum de 6% din numărul total de ore prevăzut pentru realizarea procesului de formare profesională, precum și evaluarea finală prin susținerea examenului de calificare, în volumul rezervat de 1,5%.

În linii generale, Planul-cadru conține aspectul teoretic și cel practic. Aspectul teoretic este realizat prin componenta I și, parțial, prin componenta II („Instruire teoretică”). Aspectul practic se realizează în cadrul stagiilor de practică, adică prin „Instruire practică” și „Practica în producție”.

Notă: instituțiile de învățămînt, care organizează procesul de formare profesională prin discipline de studiu, prevăd evaluarea finală prin susținerea examenelor de promovare/absolvire și de calificare.

1.3 Procesul educațional de formare profesională

Procesul educațional de formare profesională, în ansamblu, presupune formarea competențelor specifice conforme standardului ocupațional și nivelului de calificare. Formarea competențelor se realizează prin activități de predare-învățare-evaluare și de promovare transversală a valorilor profesionale, prin toate componentele Planului-cadru.

Componenta *Pregătire de cultură generală* vizează dezvoltarea acelor competențe-cheie, care vor sprijini formarea competențelor specifice meseriei studiate, formulate în standardul ocupațional de referință. La curriculumul predat la

disciplinele din componenta respectivă se va ține cont de specificul meseriei/profilului.

Grupele de elevi pot fi divizate la orele de „Limbă străină”, precum și la lecțiile practice de „Tehnologii de procesare a informației” și, eventual, de „Fizică” și „Chimie”, în cazul în care numărul de elevi per grupă depășește 25.

Componenta *Pregătire de profil* este axată pe formarea nemijlocită a competențelor profesionale. „Pregătire teoretică” reprezintă fundamentul pentru „Instruire practică”, deaceia procesul de formare a competențelor specifice meseriei începe cu „Instruire teoretică”. La etapele ulterioare „Instruire teoretică” și „Instruire practică” se realizează în mod ciclic. „Instruire practică” poate fi organizată în unitatea de învățământ și/sau în unitățile economice de profil. La orele de „Instruire practică”, grupele de elevi pot fi divizate în două subgrupe, în cazul în care numărul elevilor depășește 20. La finalul anului de studii se desfășoară „Practica în producție”, proces monitorizat de instituția de învățământ (Tabelul 2).

Tabelul 2

ANUL I			ANUL II			
Semestrul I	Semestrul II		Semestrul I	Semestrul II		
Număr de săptămâni						
16	16	6	16	8	12	1
Instruire teoretică/ instruirea practică	Instruire teoretică/ instruire practică	Practica în producție	Instruire teoretică/ instruirea practică	Instruire teoretică/ instruire practică	Practica în producție	Examen de calificare

Practica în producție se desfășoară, de regulă, la agentul economic, în conformitate cu prevederile Planului-cadru și oferta curriculară. La solicitarea agentului economic și în funcție de specificul meseriei, Practica în producție poate fi transferată pentru altă perioadă decât cea prevăzută în Planul-cadru, cu păstrarea duratei acesteia, cu acordul Ministerului Educației.

Pregătirea opțională face parte din curriculumul la decizia școlii, aceasta însemnând, pe de o parte, respectarea dreptului elevilor la alegere și autorealizare și, pe de altă parte, autonomie managerială și cultură organizațională, la nivelul instituției de învățământ. Opționale sînt disciplinele pe care instituția le propune elevilor în corespundere cu interesele și aptitudinile sale și cu specificul meseriei. Disciplinele opționale sînt orientate spre formarea la elevi a unor competențe transdisciplinare și transversale (Lista orientativă de discipline opționale pentru care pot opta instituțiile de învățământ se anexează, Anexa 2).

Oferta privind orele opționale pentru anul I de studii este anunțată pînă la 10 septembrie a anului în curs, iar pentru anul II - nu mai tîrziu de luna mai, ținînd cont de interesele elevilor, resursele umane și materialele disponibile ale instituției, precum și de eficiența realizării orelor respective în anul precedent de studii. Distribuirea acestora urmează să fie aprobată prin decizia Consiliului profesoral al instituției de învățămînt.

Disciplinele opționale nu pot fi utilizate ca extindere a disciplinelor de studiu din componenta „Pregătire de cultură generală”.

Disciplinele opționale capătă statut de discipline obligatorii odată cu constituirea grupelor de elevi, cu un număr de cel puțin 15 persoane, care au optat, prin cerere, pentru studierea acestora. Astfel, procesul de predare-învățare-evaluare a disciplinelor opționale devine similar celui caracteristic disciplinelor obligatorii, iar orele prevăzute pentru acestea se includ în lista de tarifyare.

1.4 Activități extracurriculare

Activitățile extracurriculare reprezintă activitățile organizate în afara orelor de curs prevăzute pentru „Pregătire de cultură generală”, „Pregătire de profil”, „Pregătire opțională”, consultații și examene. Acestea sînt dedicate educației elevilor pentru timpul liber/creștere personală. Activitățile extracurriculare pot avea caracter cultural-artistic (de exemplu: cor, cerc de dans, orchestră, artă decorativă aplicată, design, ikebană, artizanat, pictură, grafică etc.), inovativ, prin activități de cercetare la disciplinele de studiu, sau sportiv. Activitățile nominalizate se organizează prin cercuri.

Numărul orelor destinate activităților sportive, în conformitate cu *anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr. 381 din 13.04.06*, variază în funcție de numărul de elevi din instituțiile de învățămînt, după cum urmează:

pînă la 120 elevi	4 ore (o secție sportivă)
de la 121 pînă la 280 elevi	8 ore (2 secții sportive)
de la 281 pînă la 400 elevi	16 ore (4 secții sportive)
de la 401 pînă la 640 elevi	24 ore (6 secții sportive)
de la 641 pînă la 880 elevi	32 ore (8 secții sportive)
de la 881 pînă la 1120 elevi	40 ore (10 secții sportive)
peste 1121 elevi	48 ore (12 secții sportive)

Grupele sportive se constituie, în baza cererilor elevilor, din cel puțin 15 elevi.

Distribuirea orelor la activitățile extracurriculare se aprobă de către Consiliul de Administrație al instituției de învățămînt.

1.5 Calendarul academic și durata săptămânii de studii

În învățământul profesional tehnic secundar anul școlar începe în prima zi lucrătoare din luna septembrie și se finalizează:

1. pentru anul I - la 31 august;
2. pentru anul II – la 23 iunie.

Anul de studii este constituit din două semestre (vezi tabelul 3):

Semestrul I	01 septembrie – 24 decembrie
Semestrul II	15 ianuarie – 30/23 iunie.

În linii generale, pe parcursul anului de studii elevii beneficiază de trei vacanțe, cu excepția elevilor anului II care dispun doar de 2 vacanțe. Perioada vacanței de iarnă este constantă pentru fiecare an de studii. Perioada vacanței de Paște este flotantă, cu durata de 4 zile lucrătoare. Astfel, pe parcursul anului școlar elevii dispun de următoarele vacanțe:

Vacanța de iarnă (elevii anilor I și II)	- perioadă stabilă, 25.12 – 14.01
Vacanța de Paște (elevii anilor I și II)	- perioadă nestabilă, 4 zile lucrătoare
Vacanța de vară (elevii anului I)	- perioadă stabilă, 01. 07 – 31.08

În mod sintetic structura anului de studii este prevăzută în tabelul 3.

Tabelul 3

Resurse temporale	Semestrul I		Semestrul II				01.07 - 31.08
	01.09 - 24.12	25.12 - 14.01	15.01 - 19.05		20.05 - 30.06		
Anul I	instruire teoretică și practică	vacanță	instruire teoretică și practică	vacanța de Paște	instruire teoretică și practică	practica în producție	vacanță
Anul II	01.09 - 24.12	25.12 - 14.01	15.01 – 15.03	16.03-16.06		17.06-23.06	
	instruire teoretică și practică	vacanță	instruire teoretică și practică	vacanța de Paște	practica în producție	examen	

Procesul educațional se realizează cu săptămâna de studii de 5 zile. Durata săptămânii de studii nu va depăși 36 de ore academice pentru „Instruire teoretică” și „Instruire practică”. Durata Practicii în producție la întreprinderi nu va depăși:

- 24 ore pe săptămână, pentru elevii cu vârsta de pînă la 16 ani;
- 36 ore pe săptămână, pentru elevii cu vârsta de 16-18 ani;
- 40 ore pe săptămână, pentru elevii cu vârsta de peste 18 ani.

II. PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÎNT

2.1 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale, pregătire de profil *modulară*

Nr d/o	Componente	Resurse temporale								
		Total general	Anul I		Total anul I	Anul II			Total anul II	
		75 săptămîni	32 săptămîni	6 săptămîni	38 săptămîni	16 săptămîni	8 săptămîni	12 săptămîni	1 săptămîină	37 săptămîni
I. Pregătire de cultură generală		656 ore	15 ore/săpt.		480 ore	8 ore/săpt.	6 ore/săpt.			176 ore
A.	<i>Subcomponenta invariabilă</i>	<i>272 ore</i>	<i>4 ore/săpt.</i>		<i>128 ore</i>	<i>6 ore/săpt.</i>	<i>6 ore/săpt.</i>			<i>144 ore</i>
1	Limbă română	96	2		64	1	2			32
2	Educație fizică	80	2		64	1				16
3	Bazele antreprenoriatului	96				4	4			96
B.	<i>Subcomponenta variabilă</i>	<i>384 ore</i>	<i>11 ore/săpt.</i>		<i>352 ore</i>	<i>2 ore/săpt.</i>				<i>32 ore</i>
1	Limbă străină					2				
2	Matematică									
3	Tehnologii de procesare a informației									
4	...									
5	...									
			32 săptămîni	6 săptămîni		24 săptămîni	12 săptămîni	1 săptămîină		
II. Pregătire de profil		1782 ore	18 ore/săpt.	35 ore/săpt.	786 ore	24 ore/săpt.	35 ore/săpt.			996 ore
A.	<i>Instruirea teoretică / Instruire practică</i>	<i>1152 ore</i>	<i>18 ore/săpt.</i>		<i>576 ore</i>	<i>24 ore/săpt.</i>				<i>576 ore</i>
1	Modul 1									
2	Modul 2									
3	Modul 3									
4	Modul 4									
5									
6									
B.	<i>Practica în producție</i>	<i>630 ore</i>		<i>35 ore/săpt.</i>	<i>210 ore</i>			<i>35 ore/săpt.</i>		<i>420 ore</i>
III. Pregătirea opțională		96 ore	1 ore/săpt.		32 ore	2 ore/săpt.	4 ore/săpt.			64 ore
1	Disciplina 1									
2	Disciplina 2									
3	Disciplina 3									
Componentele I+II+III		2534 ore	34 ore/săpt.	35 ore/săpt.	1298 ore	34 ore/săpt.	34 ore/săpt.	35 ore/săpt.		1236 ore
Consultații		114 ore								
Examen		36 ore								36 ore
Componentele I+II+III+ Consultații+Examen		2684 ore								

2.2 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale, pregătire de profil pe discipline de studiu

Nr d/o	Componente	Resurse temporale									
		Total general	Anul I		Total anul I	Anul II					Total anul II
		75 săptămîni	32 săptămîni	6 săptămîni	38 săptămîni	16 săptămîni	7 săptămîni	1 săptămîină	12 săptămîni	1 săptămîină	37 săptămîni
I. Pregătire de cultură generală		654 ore	15 ore/săpt.		480 ore	9 ore/săpt.	4/5 ore/săpt.				174 ore
A.	Componenta invariabilă	270 ore	4 ore/săpt.		128 ore	7 ore/săpt.	4/5 ore/săpt.				142 ore
1	Limbă română	94	2		64	1	2				30
2	Educație fizică	80	2		64	1					16
3	Bazele antreprenoriatului	96				5	2/3				96
B.	Componenta variabilă	384 ore	11 ore/săpt.		352 ore	2 ore/săpt.					32 ore
1	Limbă străină					2					
2	Matematică										
3	Tehnologii de procesare a informației										
4											
5											
			32 săptămîni	6 săptămîni		23 săptămîni	1 săptămîină	12 săptămîni	1 săptămîină		
II. Pregătire de profil		1758 ore	18 ore/săpt.	35 ore/săpt.	786 ore	24 ore/săpt.			35 ore/săpt.		972 ore
A.	Instruirea teoretică / Instruire practică	1128 ore	18 ore/săpt.		576 ore	24 ore/săpt.					552 ore
1	Disciplina 1										
2	Disciplina 2										
3	Disciplina 3										
4	Disciplina 4										
5	Disciplina 5										
6										
B.	Practica în producție	630 ore		35 ore/săpt.	210 ore				35 ore/săpt.		420 ore
III. Pregătirea opțională		92 ore	1 ore/săpt.		32 ore	2 ore/săpt.	4 ore/săpt.				60 ore
1	Disciplina 1										
2	Disciplina 2										
3	Disciplina 3										
Componentele I+II+III		2504 ore	34 ore/săpt.	35 ore/săpt.	1298 ore	35 ore/săpt.	32/33 ore/săpt.		35 ore/săpt.		1206 ore
Consultații		114 ore									
Examene		36 ore									
Componentele I+II+III+ Consultații+Examen		2654 ore									

2.3 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale cu studiere în limba rusă, pregătire de profil *modulară*

Nr d/o	Componente	Resurse temporale									
		Total general	Anul I			Total anul I	Anul II				Total anul II
		75 săptămîni	32 săptămîni	6 săptămîni	38 săptămîni	16 săptămîni	8 săptămîni	12 săptămîni	1 săptămîna	37 săptămîni	
I. Pregătire de cultură generală		752 ore	17 ore/săpt.		544 ore	9 ore/săpt.	8 ore/săpt.			208 ore	
A.	Subcomponenta invariabilă	368 ore	6 ore/săpt.		192 ore	7 ore/săpt.	8 ore/săpt.			176 ore	
1	Limbă română	96	2		64	1	2			32	
2	Limbă rusă	96	2		64	1	2			32	
3	Educație fizică	80	2		64	1				16	
4	Bazele antreprenoriatului	96				4	4			96	
B.	Subcomponenta variabilă	384 ore	11 ore/săpt.		352 ore	2 ore/săpt.				32 ore	
1	Limbă străină					2					
2	Matematică										
3	Tehnologii de procesare a informației										
4	...										
5	...										
			32 săptămîni	6 săptămîni		24 săptămîni	12 săptămîni	1 săptămîna			
II. Pregătire de profil		1782 ore	18 ore/săpt.	35 ore/săpt.	786 ore	24 ore/săpt.	35 ore/săpt.			996 ore	
A.	Instruirea teoretică / Instruire practică	1152 ore	18 ore/săpt.		576 ore	24 ore/săpt.				576 ore	
1	Modul 1										
2	Modul 2										
3	Modul 3										
4	Modul 4										
5										
6										
B.	Practica în producție	630 ore		35 ore/săpt.	210 ore			35 ore/săpt.		420 ore	
III. Pregătirea opțională		96 ore	1 ore/săpt.		32 ore	2 ore/săpt.	4 ore/săpt.			64 ore	
1	Disciplina 1										
2	Disciplina 2										
3	Disciplina 3										
Componentele I+II+III		2630 ore	36 ore/săpt.	35 ore/săpt.	1362 ore	35 ore/săpt.	36 ore/săpt.	35 ore/săpt.		1268 ore	
Consultații		114 ore									
Examen		36 ore								36ore	
Componentele I+II+III+ Consultații+Examen		2780 ore									

2.4 Planul-cadru de învățămînt pentru grupele profesionale cu studiere în limba rusă, pregătire de profil pe *discipline de studiu*

Nr d/o	Componente	Resurse temporale									
		Total general	Anul I		Total anul I	Anul II					Total anul II
		75 săptămîni	32 săptămîni	6 săptămîni	38 săptămîni	16 săptămîni	7 săptămîni	1 săptămîină	12 săptămîni	1 săptămîină	37 săptămîni
I. Pregătire de cultură generală		748 ore	17 ore/săpt.		544 ore	10 ore/săpt.	6/7 ore/săpt.				204 ore
A.	Componenta invariabilă	364 ore	6 ore/săpt.		192 ore	8 ore/săpt.	6/7 ore/săpt.				172 ore
1	Limbă română	94	2		64	1	2				30
2	Limbă rusă	94	2		64	1	2				30
3	Educație fizică	80	2		64	1					16
4	Bazele antreprenoriatului	96				5	2/3				96
B.	Componenta variabilă	384 ore	11 ore/săpt.		352 ore	2 ore/săpt.					32 ore
1	Limbă străină					2					
2	Matematică										
3	Tehnologii de procesare a informației										
4											
5											
			32 săptămîni	6 săptămîni		23 săptămîni	1 săptămîină	12 săptămîni	1 săptămîină		
II. Pregătire de profil		1758 ore	18 ore/săpt.	35 ore/săpt.	786 ore	24 ore/săpt.		35 ore/săpt.			972 ore
A.	Instruirea teoretică / Instruire practică	1128 ore	18 ore/săpt.		576 ore	24 ore/săpt.					552 ore
1	Disciplina 1										
2	Disciplina 2										
3	Disciplina 3										
4	Disciplina 4										
5	Disciplina 5										
6										
B.	Practica în producție	630 ore		35 ore/săpt.	210 ore			35 ore/săpt.			420 ore
III. Pregătirea opțională		92 ore	1 ore/săpt.		32 ore	2 ore/săpt.	4 ore/săpt.				60 ore
1	Disciplina 1										
2	Disciplina 2										
3	Disciplina 3										
Componentele I+II+III		2598 ore	36 ore/săpt.	35 ore/săpt.	1362 ore	36 ore/săpt.	34/35 ore/săpt.		35 ore/săpt.		1236 ore
Consultații		114 ore									
Examene		36 ore									
Componentele I+II+III+ Consultații+Examen		2748 ore									

Lista orientativă de discipline de studiu de cultură generală la componenta *variabilă*

1. Fizică. Astronomie
2. Chimie
3. Biologie
4. Geografie

Lista orientativă a disciplinelor opționale recomandate

1. Decizii pentru un mod sănătos de viață
2. Codul muncii
3. Cultura comunicării
4. Protecția consumatorului
5. Educația interculturală
6. Informatică economică
7. Educația pentru drepturile omului
8. Grafica pe calculator
9. Educația pentru acțiuni comunitare
10. Educația pentru echitate de gen și egalitate de șanse
11. Integrarea europeană
12. Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
13. Viața profesională și boli profesionale
14. Protecția civilă
15. Omul și societatea
16. Etica profesională
17. Istoria meseriei (profesiei)
18. Istoria costumului /Istoria costumului popular
19. Pirogravura
20. Arta discuției
21. Istoria culturii
22. Arta arhitecturală
23. Istoria tehnicii
24. Istoria religiilor
25. Omul și mediul
26. Etica vieții de familie
27. Popoarele lumii și specificul lor arhitectural /culinar /vestimentar/etc.
28. Istoria artelor populare
29. Firma de exercițiu